

หนูนบนผ้า

จิตานันท์ เหลืองเพียรสมุท

คิดว่ามีอะไรบ้างที่ผู้คนอยากจะทำหลังโควิดจบลง
การออกท่องเที่ยว? เยี่ยมเยือนเพื่อนฝูง? จัดงานปาร์ตี้?
ผิดแล้ว คำตอบที่มีคนโหวตมากที่สุดคือพวกเขาต้องการหย่า

อาจเป็นเพราะโรคระบาดและการกักตัวทำให้คู่รักต้องมาอยู่ร่วมกันในพื้นที่แคบๆ ซึ่งเดิมอาจจะเคยอยู่ด้วยกันแค่เฉพาะตอนเช้ากับหลังเลิกงาน แต่ตอนนี้กลายเป็นต้องมาอยู่ร่วมกันตลอดเวลาสี่สิบสี่ชั่วโมง ทำงานเวิร์คฟอर्मโฮมก็ทำอยู่ในพื้นที่บริเวณเดียวกัน เห็นหน้ากันตลอดเวลา จะหนีออกไปเดินเล่นที่ไหนก็ได้ ซ้ำร้ายลูกสาวลูกชายวัยกำลังป่วนที่ปกติสามารถเอาไปฝากไว้ที่โรงเรียนได้ก็เล่นชอนอยู่ในบ้าน ทำงานไปด้วย (ลูกค้าบอกว่าขอแก้ส่วนท้ายใหม่อีกรอบค่ะ ไม่เยอะมากค่ะแค่เปลี่ยนขนาดฟอนต์ใหม่หมด) ประชุมซูมไปด้วย (หัวหน้าคะ เน็ตที่บ้านหลุดคะ รอแป๊บนึงนะคะ) ปรามลูกไปด้วย (น้องคูเปอร์อย่าเพิ่งเปิดการ์ตูนครีปพ้อประชุมอยู่) เปิดบ้านรับของจากเคอร์รี่ไปด้วย (อ๊วย ชั้นวางรองเท้าประกอบเองได้ที่สั่งไว้มาส่งแล้ว แต่ๆๆ ฝากเอาผ้าเช็ดตัวที่เขาแขวนไว้ตรงรั้วเข้ามาด้วย อ๊วย เจแอนดรีโทรมมา สั่งอะไรไว้อีกเนี่ย) ชีวิตทั้งหมดอัดรวมกันในบ้านหรือคอนโดฯ เล็กๆ มันคงพอทานรับไหวหรือหากมันเป็นเพียงชีวิตที่เราเจอกันในวันปกติธรรมดา แต่ในช่วงของการระบาด ความเครียดของเรื่องงาน วิถีชีวิต ค่าใช้จ่าย ยิ่งดูจะวุ่นวายขึ้นหลายเท่า ทั้งหมดกระแทกเข้าใส่ความเปราะบางของความสัมพันธ์ ทุกคู่ย่อมมีบาดแผลทำให้ยากกลับมาละะสะเกิด เรื่องเก่าเก็บนานปีถูกจัดขึ้นมาเฉยๆ ตะกอนที่นอนกันถูกกวาดขึ้นให้เข่นอีกครั้ง แล้วในที่สุดการกระทบกระทั่งก็กลายเป็นการทะเลาะใหญ่จนอยากออกจากชีวิตของอีกฝ่ายไปให้รู้แล้วรู้รอด

คู่ของผมกับภรรยาก็เป็นคู่หนึ่งที่ตัดสินใจว่าจะหย่ากันหลังจากสถานการณ์โรคระบาดเสร็จสิ้น อันที่จริงก็อยากหย่าขาดจากกันให้เร็วที่สุดเท่าที่จะทำได้แหละ แต่ด้วยความจำเป็นทางเศรษฐกิจเป็นปัจจัยให้เราจับมือกันไว้แน่น เงินที่ได้จากงานประจำลดลง รายจ่ายทั้งค่าไฟค่าแอร์เพิ่มขึ้นจากการทำงานที่บ้าน แถมยังมีลูกชายวัยเจ็ดขวบอีกหนึ่งคนที่ต้องดูแลเราทั้งคู่ การอดทนอยู่ด้วยกันจึงน่าจะช่วยให้เราฝ่าวิกฤตครั้งนี้ไปได้ดีกว่า มีสองแรงคงช่วยลดความตึงมือลงไปได้บ้าง

ความอึดอัดที่ต้องอยู่ด้วยกันผสมรวมไปกับความอึดใจที่อย่างน้อยก็ยังมีกันและกันในช่วงเวลาลำบากนี้ มองไปข้างหน้าผมยังไม่เห็นว่าอนาคตจะเป็นอย่างไร สถานการณ์ของโรคนี้จะสิ้นสุดลงเมื่อไหร่กันแน่ หรือมันจะคงอยู่แบบถาวรยาวนานตลอดไป ไม่มีที่สิ้นสุด

เข่าว่ากันว่าเมื่อมีปัญหาใหญ่เกิดขึ้นในชีวิตคู่ ปัญหาอื่นๆ ซึ่งเล็กน้อยและเก็บสะสมมาตลอดก็จะพากันกระโดดกลับมาจากอดีต และทำให้ความสัมพันธ์พังทลาย เชื่อไวรัสนั้นก็เหมือนกับปัญหาใหญ่ที่ว่ามัน มันทำให้ปัญหาอื่นๆ พากันกระโดดออกมาจากใต้พรมและทำให้หมกกับภรรยาตัดสินใจจะแยกห่าง ดูเหมือนเรื่องทำนองเดียวกันจะเกิดขึ้นกับประเทศไปพร้อมๆ กับที่รอยร้าวแตกเริ่มปริยาวไปทั่วครอบครัวของผม

ประเทศของเรามีปัญหาหลายอย่างสะสม หมักหมม ถูกยึดไว้ตามท่อระบายน้ำและฝักกลบไว้ตามหลุมเนิ่นของถนนหนทางที่ไม่เคยจะราบเรียบ ถูกถล่มลิ้มตำหาสมุทร หรือไม่ก็กดปรามเอาไว้ให้มีสถานะเป็นเพียงเรื่องซุบซิบที่ไม่มีใครกล้าพูดตั้ง ความไม่พอใจที่ประชาชนมีต่อรัฐบาลทหาร นโยบายไร้สาระต่างๆ นานา รวมไปถึงความแตกแยกทางความคิดซึ่งมีอยู่เดิม คือรอยแตกที่สังคมไทยพยายามจะมองเมินแล้วก้าวต่อไปข้างหน้าก้าวแล้วก้าวเล่า

แต่การมาถึงของโรคระบาดก็เหมือนปัญหาใหญ่ที่สาดเทเข้ามาแล้วทำให้ปัญหาอื่นๆ พวกกันลอยผุดขึ้นสู่อิทธิพล ไม่ใช่เพียงโรคระบาดอย่างเดียว คำถามเรื่องการจัดสรรงบประมาณ เรื่องความถูกต้องเป็นธรรมของศาลและกฎหมาย เรื่องทิศทางการดำเนินของประเทศที่ดูคล้ายจะสวนทางกับประชาคมโลก ได้เชื่อมโยงรากออกจากสมองของผู้คนพร้อมๆ กับ สถานการณ์โควิด คำถามเหล่านี้ทำให้ผู้คนโกรธแค้น เหล่าฝูงชนที่กราดเกรี้ยวลงมาชุมนุมกันที่ถนน ไหลหลังฝรั่งพริบ ออกมาด้วยความปรารถนาเหมือนที่ผมกับภรรยาอยากวิ่งไปจดทะเบียนหย่าที่อำเภอ โรคระบาดทำให้พวกเขาโกรธเกรี้ยว งบประมาณที่ถูกจัดแบ่งอย่างไม่เป็นธรรมทำให้พวกเขาเคืองแค้น การจับกุมและปราบปรามผู้ชุมนุมอย่างโหดร้ายยิ่งทำให้ พวกเขาเจียนคลั่ง

เพราะไวรัสโควิด สิ่งต่างๆ ที่ป่มอยู่นานในสังคมไทยจึงแตกปะทุออกมาเป็นการชุมนุมทางการเมืองขนาดใหญ่ ประชาชนต้องการหย่าขาดกับความอยุติธรรมที่ปรากฏอยู่ในประเทศนี้

และเพราะไวรัสโควิดอีกเช่นกัน การชุมนุมที่มีพลังอย่างสุดแสนนั้นจึงแยกย้ายกันไปคนละทาง ทุกคนต่างกลับบ้าน ใช้เจลล้างมือก่อนเข้าที่พัก ปลอดภัยจากอนามัยและบอกว่า "ไปมีอบไม่ได้แล้ววะ กลัวติด"

ผมอยากหย่ากับภรรยาตั้งแต่การลือคาวนครั้งแรก แต่สุดท้ายก็ทำได้แค่เก็บตัวทำงานอยู่กับบ้านแล้วพูดว่า "ยังหย่าไม่ได้หรอก ภาระการเงินมันเยอะ"

นอนเอามือก่ายหน้าผากทุกวัน มองไปยังเพดานบ้านแล้วฟังเสียงซูดซิดเบาๆ ของกรงเล็บ เสียงที่ผมได้ยินจน คั่นเคยและพอเดาได้ว่ามันคือเสียงอะไร

บนฝ้านั้นมีหนูตัวหนึ่งอาศัยอยู่ ทุกๆ วันผมจะได้ยินมันวิ่งตบๆ ไปยังมุมหนึ่งของเพดาน แล้วเริ่มคุ้ยเศษเศษอะไรสักอย่าง แกรกๆ หนูตัวเล็กกำลังเก็บกวาดอะไรสักสิ่ง อาจเป็นขี้ผง หรือเศษกระดาษเล็กๆ มันกำลังเก็บกวาดทำความสะอาดบ้านหลังน้อยที่อยู่เหนือฝ้าเพดานห้องนอนผม

หลายครั้งเสียงนี้รบกวนภรรยาให้นอนไม่หลับ เธอมักรำคาญและพูดว่า "ดีที่ขนาดนี้ไม่ใช่เวลามาจัดบ้านนะเจ้าหนู"

แต่มันก็จัดบ้านของมันทุกวัน ทุกวัน มันไม่เคยเข้าใจสิ่งที่เราพยายามบอก มันเพียงแต่พยายามใช้ชีวิตของมันไปอย่างสุดความสามารถ

ฝนแรกของฤดูฝนมาถึง เราลืมนึกบอกเจ้าหนูตัวน้อยไปว่ามุมที่หนูอาศัยอยู่นั้นหลังคารั่ว

น้ำฝนไหลเจิ่งลงมา ภรรยานำถังใบหนึ่งไปรองน้ำฝนที่ทะลักลงมาจากเพดาน ชะรอยว่าบ้านของเจ้าหนูคงจะท่วมไปหมดแล้ว

ผมได้ยินมันวิ่งไปที่มุมนั้น มันหยุดนิ่งไปชั่วครู่ขณะมองสำรวจ แล้วสุดท้ายก็ส่งเสียงเบาๆ ออกมาว่า

"จืด"

มันเป็นเสียงที่ทำให้ผมสะเทือนใจอย่างถึงที่สุด

เจ้าหนูตัวนั้นและพวกเราก็เหมือนกันไม่มีผิด ผมกับภรรยา เราเพียรจัดบ้านที่มีแต่เศษกระดาษกับขี้เถ้า เราพยายามสร้างบ้าน ชี้อรต ตกแต่งห้องหับของตัวเอง เพียรพยายามสร้างชีวิตและอนาคตของตัวเองวันแล้ววันเล่า ทว่าในบ้านหลังใหญ่ที่เราไปขออาศัย อำเภอของเรา จังหวัดของเรา ประเทศของเรา ดันมีรูรั่วใหญ่ที่พวกเราไม่เคยรู้มาก่อน หรืออาจจะรู้ เพียงแต่เราไม่มีอำนาจมากพอจะจัดการมันได้ก็เท่านั้น

และแล้วฤดูฝนก็มาถึง น้ำจำนวนมหาศาลทะลักลงมา โหมพังทุกอย่างที่เราสร้างไว้ในชีวิต ทำลายบ้านที่เพียรส่งเงินผ่อน ธิบรอนเองงานประจำ ตัดทอนรายรับทางอื่นใด ทำลายชีวิตที่เพียรประคับประคอง

พวกเราทำอะไรไม่ได้นอกจากมองชีวิตของตัวเองพังแล้วร้องออกมาตามประสาคนไร้ค่าคนหนึ่ง ร้องแค่ครึ่งเสียง ไม่มีการร้อง “จืด” อย่างภาคภูมิใจอย่างชาติของหนู เราทำได้แค่ “จืด” เบาๆ อย่างสิ้นหวังแล้วจบลง มองดูชีวิตของเรา พังทลายอยู่อย่างนั้น

ระหว่างการติดตามข่าวเกี่ยวกับวัคซีนและทุกสิ่งทุกอย่าง การจัดการของพวกรัฐบาลช่างน่าละเหยใจเสียจนผมกับภรรยาไม่แน่ใจว่า พวกเขาผู้ปกครองเรานั้นเป็นแบบไหนกันแน่ ระหว่างคนที่โง่เขลาเสียจนบริหารประเทศออกมาอย่างย่ำแย่ หรือว่าพวกเขาจงใจทำให้มันย่ำแย่ พวกเขาจงใจเพื่อให้เราลำบาก เป็นดั่งการลงทัณฑ์ที่เราไม่เป็นลูกซึ่งเชื่อใจเชื่อต่อผู้ปกครอง

ในเมื่อพวกแกไม่พอใจรัฐบาล ดังนั้นจึงโดนแบบนี้ไปซะเถอะ เพื่อเป็นไม้เรียวสำหรับเด็กที่ไม่อยู่ในโอวาท เราจะไม่ได้รับวัคซีน ไม่มีเตียงในโรงพยาบาล ไม่มีการรักษา ต่อให้เราโกรธแค้นและก่นด่า มันก็จะมีอะไรเปลี่ยนแปลง มีเพียงสิ่งที่เลวร้ายหนักข้อขึ้น ทุกสิ่งทุกอย่างที่กระทำได้ พวกเขาจงใจกระทำ จงใจกดขยเอาไป แม้แต่ความหวังชนิดที่เล็กน้อยที่สุด มีอยู่วาวๆ ของพวกเขาก็ยื่นเข้ามาเพื่อริบเอาไป

พวกเขาแค่พยายามปล่อยให้เราตาย นี่แหละคือสิ่งที่รัฐบาลพยายามทำกับเรา

หลังจากวันที่น้ำท่วม เจ้าหนูตัวน้อยบนผ้าเปดานก็ค่อยๆ เปลี่ยนไป จากที่เคยวิ่งตบๆ เบาๆ และกวาดบ้านอยู่ตรงมุมหนึ่ง มันกลับกลายเป็นหนูก้าวร้าว ผมไม่เคยเห็นตัวมันเหวี่ยง แต่เสียงมันวิ่งบนผ้าเปลี่ยนแปลงไป มันวิ่งดังราวกับลูกแมวตัวย่อมๆ หลายครั้งที่มันวิ่งชนผนังและขอบคานต่างๆ เสียงตึงตึงราวกับเป็นบ้ำไปแล้ว

ภรรยาของผมไม่พอใจ เธอบ่นว่าเสียงของหนูทำให้เธอนอนไม่หลับ ส่วนผมได้แต่คิดว่าบางทีพวกเราทุกคนในสังคมก็อาจเป็นเหมือนหนูตัวนั้น พวกเราถูกทำลายชีวิตด้วยรัฐวิ่งงับบนเปดาน จากนั้นเราก็ทำอะไรไม่ได้ นอกจากวิ่งไปมาในเปดานบ้านแคบๆ ชนตัวเองเข้ากับสิ่งต่างๆ เพื่อบรรยายความเจ็บปวดที่ได้รับ แต่เจ้าของบ้านสนใจจะช่วยเหลือไหม ไม่เลย ผมไม่คิดจะซ่อมรูบนเปดานด้วยซ้ำ ผมไม่มีเงินมากพอ และอีกอย่างมันไม่ได้ทำให้ผมลำบากอะไรมากนัก เพียงแค่เอาถังมารองตอนฝนตก ทุกอย่างก็เรียบร้อย บ้านทั้งหลังของผมไม่ได้ฟังก์ชันเหมือนกับบ้านของหนู

ใครสักคนที่อยู่เบื้องบนและควบคุมชะตาชีวิตของเราก็คงรู้สึกแบบนี้ บ้านทั้งหลังที่มีรัฐวิ่งงับและทำให้พวกเราทั้งประเทศตกอยู่ในนรกขนาดย่อม สำหรับเขาแล้วคงเป็นรูเล็กๆ ที่ยังไม่ต้องสนใจมากนัก ชีวิตอันทรูหราของพวกคนชั้นสูงคงยังไม่กระเทือนมากจนต้องอุดรูวิ่งงับ พวกเขาเพียงแต่รำคาญมากขึ้นเล็กน้อยที่เรากลายเป็นหนูก้าวร้าว วิ่งชนผนังเปดานและร้องจืดๆ อย่างไม่พอใจ

ช่างน่ารำคาญเสียจริง พวกเขาคงคิดกับเราเหมือนที่เราคิดกับหนูตัวนั้น

และวันหนึ่งพวกเขาก็คงทำกับเราเหมือนที่ผมทำกับหนู

“เงียบได้แล้วนะแกนะ”

พูดแบบนั้นกับพวกเรา ขณะที่เปิดช่องของผ้าออกนิดๆ แล้วเอายาเบื่อโรยเข้าไป

สักวันหนึ่งนี่จะเป็นสิ่งที่รัฐบาลทำกับพวกเราทุกคน